

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)

den 29 april 2021 *

”Begäran om förhandsavgörande – Transport – Körkort – Återkallelse av körkort i en annan medlemsstat än den utfärdande medlemsstaten – Den utfärdande medlemsstaten har förnyat körkortet efter det att beslutet om återkallelse fattats – Inget automatiskt ömsesidigt erkännande”

I mål C-47/20,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Bundesverwaltungsgericht (Federala högsta förvaltningsdomstolen, Tyskland) genom beslut av den 10 oktober 2019, som inkom till domstolen den 28 januari 2020, i målet

F.

mot

Stadt Karlsruhe,

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J.-C. Bonichot samt domarna L. Bay Larsen, C. Toader, M. Safjan och N. Jääskinen (referent),

generaladvokat: P. Pikamäe,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- F., genom W. Säftel, Rechtsanwalt,
- Spaniens regering, genom S. Jiménez García, i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom W. Mölls och N. Yerrell, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

* Rättegångsspråk: tyska.

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 2.1 och 7.3 andra stycket och artikel 11.4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/126/EG av den 20 december 2006 om körkort (EUT L 403, 2006, s. 18).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan F., som är tysk medborgare och innehavare av ett körkort som utfärdats i Spanien, och Stadt Karlsruhe (staden Karlsruhe, Tyskland). Målet rör ett beslut av de behöriga tyska myndigheterna att neka vederbörande rätten att använda sitt körkort i Tyskland.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

- 3 Skäl 2 i direktiv 2006/126 har följande lydelse:

”Gemensamma körkortsbestämmelser är en grundläggande förutsättning för den gemensamma transportpolitiken, bidrar till att förbättra trafiksäkerheten och underlättar den fria rörligheten för människor som bosätter sig i en annan medlemsstat än den som utfärdat körkortet. Eftersom privata färdmedel fyller en viktig funktion, gynnas individernas fria rörlighet och etableringsfrihet om de har ett körkort som vederbörligen erkänns i värdmedlemsstaten. ...”

- 4 I artikel 2.1 i detta direktiv föreskrivs att ”[k]örkort som är utfärdade av medlemsstaterna skall erkännas ömsesidigt”.

- 5 I artikel 7 i nämnda direktiv föreskrivs följande:

”1. Körkort får endast utfärdas till sökande

- a) som har godkänts i ett körprov och ett kunskapsprov samt uppfyller de medicinska krav som fastställs i bilagorna II och III,

...

- e) med permanent bosättningsort inom den medlemsstat som utfärdar körkortet eller som kan intyga att de har studerat där i minst sex månader.

2. a) Från och med den 19 januari 2013 skall körkort utfärdade av medlemsstaterna för kategorierna AM, A1, A2, A, B, B1 och BE ha en administrativ giltighetstid på tio år.

En medlemsstat får välja att utfärda sådana körkort med en administrativ giltighetstid på upp till 15 år.

...

3. Förnyelse av körkort vid den administrativa giltighetstidens utgång skall förutsätta

- a) fortsatt uppfyllande av, när det gäller kategorierna C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E, de minimikrav som anges i bilaga III i fråga om fysisk och psykisk lämplighet att föra sådana fordon, och

- b) permanent bosättning på territoriet i den medlemsstat som utfärdar körkortet eller bestyrkande av att sökande sedan minst sex månader studerat där.

I fråga om kategorierna A, A1, A2, AM, B, B1 och BE får medlemsstaterna vid förnyelse kräva en kontroll med tillämpning av de minimikrav som anges i bilaga III i fråga om fysisk och psykisk lämplighet att föra sådana fordon.

...

5. ...

Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i artikel 2 a skall den medlemsstat som utfärdar ett körkort med vederbörlig noggrannhet försäkra sig om att den som ansöker om körkort uppfyller kraven i punkt 1 i den här artikeln och tillämpa sina nationella bestämmelser om upphävande eller återkallelse av rätten att köra om det kan fastställas att ett körkort har utfärdats utan att dessa krav var uppfyllda.”

6 I artikel 11 i direktiv 2006/126 föreskrivs följande:

”1. Om innehavaren av ett giltigt nationellt körkort utfärdat av en medlemsstat har förlagt sin permanenta bosättningsort till en annan medlemsstat, får han eller hon begära att hans eller hennes körkort skall bytas ut mot ett likvärdigt körkort. Den medlemsstat som verkställer utbytet skall kontrollera för vilken kategori det inlämnade körkortet fortfarande är giltigt.

...

4. En medlemsstat skall vägra att utfärda ett körkort till en sökande vars körkort har begränsats, omhändertagits eller återkallats av en annan medlemsstat.

En medlemsstat skall vägra att erkänna giltigheten av ett körkort utfärdat av en annan medlemsstat till en person vars körkort har begränsats, omhändertagits eller återkallats på den förstnämnda medlemsstatens territorium.

En medlemsstat får likaså vägra att utfärda ett körkort om den sökande har fått sitt körkort återkallat i en annan medlemsstat.

5. Vid exempelvis förlust eller stöld av ett körkort får endast de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där innehavaren har sin permanenta bosättningsort utfärda ett körkort som ersätter det förlorade. Dessa myndigheter skall utfärda ersättningskörkortet på grundval av de uppgifter de har tillgängliga eller då så är lämpligt på grundval av ett intyg från de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som utfärdade det ursprungliga körkortet.

...”

7 I artikel 12 första stycket i direktivet föreskrivs följande:

”Med *permanent bosättningsort* avses i detta direktiv den plats där en person normalt bor, dvs. under minst 185 dagar varje kalenderår, till följd av personlig och yrkesmässig anknytning eller, om personen saknar yrkesmässig anknytning, till följd av en personlig anknytning som präglas av nära band mellan personen och den plats där personen bor.”

Tysk rätt

- 8 I 13§ Verordnung über die Zulassung von Personen zum Straßenverkehr – Fahrerlaubnis-Verordnung (förordningen om personers tillträde till vägtrafik) av den 13 december 2010 (BGBl. 2010 I, s. 1980), i den lydelse som är tillämplig i det nationella målet (nedan kallad FeV), föreskrivs följande:

”Vid handläggningen av beslut om utfärdande eller förlängning av körkort samt fastställande av begränsningar eller villkor ska körkortsmyndigheten besluta att

...

2. ett medicinsk-psykologiskt utlåtande ska ges in, när

...

c) föraren av ett fordon på allmän väg har en blodalkoholhalt som överstiger eller uppgår till 1,6 promille eller en alkoholhalt i utandningsluften som överstiger eller uppgår till 0,8 mg/l,

...”

- 9 I 29 § FeV föreskrivs följande:

”1) Innehavare av ett utländskt körkort får, med de begränsningar som anges i detta körkort, framföra motorfordon inom landet om de inte är permanent bosatta där, i den mening som avses i 7 §. ...

...

3) Behörigheten enligt första stycket gäller inte för innehavare av ett utländskt körkort,

...

3. när tillståndet att köra i landet tillfälligt eller varaktigt har återkallats, genom domstolsavgörande eller genom ett omedelbart verkställbart eller slutgiltigt beslut av en förvaltningsmyndighet, eller när tillståndet att köra permanent har nekats eller inte har återkallats enbart av den anledningen att den berörda personen dessförinnan har avstått från det,

...

... Första meningen i punkterna 3 och 4 [i stycke 3] är tillämplig på [Europeiska unionen]-körkort eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES)-körkort endast om de åtgärder som avses däri har antecknats i förarlämplighetsregistret och inte har strukits i enlighet med 29 § [Straßenverkehrsgesetz] (vägtrafiklagen, nedan kallad StVG).

4) Rätten att inom landet använda ett utländskt körkort som beviljats efter att ett av de beslut som avses i stycke 3 punkterna 3 och 4 meddelats, beviljas, efter ansökan, när skälen för återkallelse inte längre föreligger.”

- 10 I 3 § stycke 6 StVG föreskrivs följande:

”Reglerna för utfärdande av ett nytt körkort, efter återkallelse eller avsägelse, ska gälla i motsvarande mån när personer som är permanent bosatta utomlands beviljas en rätt att, efter återkallelse eller avsägelse av ett utländskt körkort, på nytt använda det i landet.”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

- 11 F. är tysk medborgare. Han är sedan år 1992 bosatt i Spanien och har en annan bostad i Karlsruhe (Tyskland). Det framgår av beslutet om hänskjutande att den sistnämnda bostaden emellertid inte utgör en permanent bosättningsort i den mening som avses i 7 § FeV och artikel 12 första stycket i direktiv 2006/126.
- 12 F. dömdes i Tyskland åren 1987, 1990, 1995 och 2000 för rattfylleri. År 1990 återkallades följaktligen hans tyska körkort. Den 21 oktober 1992 utfärdades ett körkort, bland annat för kategorierna A och B, till honom i Spanien.
- 13 Efter att den 12 december 2008 ha kört rattfull i Tyskland, dömdes F. att betala böter genom ett verkställbart strafföreläggande av den 20 januari 2009. Genom samma beslut framtogs han även rätten att framföra motorfordon i Tyskland med sitt spanska körkort, eftersom han ansågs vara olämplig som förare, och en spärrtid på 14 månader fastställdes för honom. Slutligen återkallades det körkort som hade utfärdats till honom i Spanien den 22 oktober 2007 och skickades till de behöriga spanska myndigheterna. Nämnda myndigheter lämnade kort därefter ut denna handling till F. igen.
- 14 Den 23 november 2009, det vill säga under spärrtiden på fjorton månader, utfärdade de spanska myndigheterna ett nytt körkort till F., vars giltighetstid motsvarade det ursprungliga spanska körkortet. Detta körkort förnyades åren 2012, 2014 och 2016 och är för närvarande giltigt till och med den 22 oktober 2021. Startdatumet för giltighetstiden som anges i samtliga utfärdade handlingar är den 21 oktober 1992, det vill säga det datum då det ursprungliga spanska körkortet utfärdades.
- 15 Den 20 januari 2014 ansökte F. hos staden Karlsruhe om att giltigheten av hans spanska körkort skulle erkännas i Tyskland. Ansökan avslogs med motiveringen att han i Tyskland hade fått sitt spanska körkort återkallat på grund av rattfylleri, vilket innebar att han definitivt framtogs möjligheten att köra i Tyskland fram till dess att hans lämplighet att framföra motorfordon på nytt hade kontrollerats. De tyska myndigheterna påpekade att F. vid utgången av den spärrtid som hade ålagts honom, inte hade erhållit något nytt körkort i Spanien, vars giltighet behövde erkännas av de tyska myndigheterna utan endast hade fått handlingar utfärdade till sig som syftade till att förnya hans ursprungliga körkort. Staden Karlsruhe ansåg att F. enligt 13 § punkt 2c första meningen FeV var skyldig att inkomma med ett medicinsk-psykologiskt utlåtande för att undanröja tvivlen beträffande hans lämplighet att framföra motorfordon. Staden Karlsruhe ansåg att F., i avsaknad av ett sådant utlåtande, i enlighet med 11 § åttonde stycket FeV kunde anses vara olämplig att framföra motorfordon. F.:s begäran om omprövning av detta beslut avslogs av samma skäl.
- 16 F. överklagade därför detta beslut och yrkade att det skulle upphävas. Detta överklagande ogillades såväl i första som i andra instans.
- 17 Enligt appellationsdomstolen utgör det skäl för undantag som föreskrivs i 29 § tredje stycket punkt 3 första meningen FeV, jämförd med 29 § tredje stycket tredje meningen FeV, hinder för att på nationell nivå bevilja en rätt att köra enligt 29 § FeV.
- 18 Nämnda domstol fann att de tyska myndigheterna slutgiltigt hade återkallat F.:s tillstånd att köra till följd av att han hade kört rattfull i december 2008. Denna återkallelse, som inte strukits och som även var tillämplig på F.:s nuvarande spanska körkort, var därför fortfarande antecknad i förarlämplighetsregistret. För att F. på nytt skulle kunna använda sitt spanska körkort i Tyskland, ankom det enligt 29 § fjärde stycket FeV, jämförd med 3 § stycke 6 StVG, på honom att inge en ansökan om erkännande av detta körkorts giltighet till den tyska körkortsmyndigheten.
- 19 Appellationsdomstolen fann att artikel 2.1 i direktiv 2006/126 inte heller ger F. rätt att framföra motorfordon i Tyskland på grundval av sitt spanska körkort. Den omständigheten att de spanska myndigheterna dels återlämnade det ursprungliga körkortet kort efter det att det hade återkallats av

de tyska myndigheterna till F., dels ersatte det körkortet den 23 november 2009, utgör inte åtgärder som medför en skyldighet för myndigheterna i en medlemsstat att erkänna giltigheten av ett körkort som utfärdats av myndigheterna i en annan medlemsstat. Dessa åtgärder vidtogs av de spanska myndigheterna under den spärrtid som ålagts F., vilken fastställts i det tyska strafföreläggandet av den 20 januari 2009, utan att det klart framgår om dessa åtgärder föregicks av en kontroll av F.:s lämplighet att framföra motorfordon. Nämnda domstol preciserade även att de spanska myndigheterna inte hade utfärdat något nytt körkort till F., utan endast hade förnyat det ursprungliga körkortet, i enlighet med artikel 7.2 och 7.3 i direktiv 2006/126, efter det att giltighetstiden för det körkortet hade löpt ut.

- 20 En sådan förnyelse förutsätter emellertid endast att villkoret avseende innehavarens bosättning är uppfyllt, såsom framgår av artikel 7.3 första stycket b i direktiv 2006/126. Förnyelse av ett körkort ska således likställas med ett sådant ersättande av körkort som avses i artikel 11.5 i direktivet, eftersom båda dessa åtgärder endast avser utfärdande av en ny styrkande handling avseende ett befintligt körkort. En medlemsstat, såsom Konungariket Spanien, som har beslutat att ett körkorts regelbundna förnyelse förutsätter att en hälsundersökning genomförs, är inte skyldig att, utan någon särskild anledning, göra en hälsundersökning av varje körkortshavare för att avgöra huruvida alla minimikrav i fråga om hälsa som föreskrivs i bilaga III till direktiv 2006/126 fortfarande är uppfyllda. En läkarundersökning som har samband med ålder bör i allmänhet begränsas till en undersökning av syn, hörsel och reaktionsförmåga samt uppenbara hälsoproblem. De andra medlemsstaternas ovillkorliga erkännande av ett körkorts giltighet i en sådan situation skulle strida mot syftet att förbättra trafiksäkerheten.
- 21 Nämnda domstol ogillade även F.:s yrkande om att körkortsmyndigheten skulle förpliktas att, med stöd av 29 § fjärde stycket FeV, anta ett beslut om erkännande av giltigheten av hans spanska körkort. Nämnda domstol ansåg att skälen till att detta tillstånd hade återkallats inte hade upphört att gälla, eftersom F. inte hade inkommit med det medicinsk-psykologiska utlåtande som krävdes med hänsyn till att han uppvisade en blodalkoholhalt på 2,12 promille när han greps. Samma domstol har tillagt att proportionalitetsprincipen som är tillämplig i unionsrätten inte utgör hinder för kravet på ett sådant utlåtande, vilket föreskrivs när en förare på allmän väg uppvisar en blodalkoholhalt som överstiger en viss nivå, med hänsyn till de risker för trafiksäkerheten som alkoholkonsumtion innebär.
- 22 F. överklagade domen till Bundesverwaltungsgericht (Federala högsta förvaltningsdomstolen, Tyskland) och gjorde gällande att 29 § tredje och fjärde stycket FeV strider mot unionsrätten, eftersom den innebär att de tyska myndigheterna ska anta ett beslut om erkännande av giltigheten av körkort som utfärdats av myndigheter i andra medlemsstater. F. anser att det på ett godtyckligt sätt och utan någon rättslig grund antas att de tre förvaltningsbeslut, varigenom de spanska myndigheterna förnyat hans körkort, inte utgör beslut om utfärdande av körkort i den mening som avses i artikel 2.1 i direktiv 2006/126, utan om förlängningar av det ursprungliga körkortet som utfärdades den 21 oktober 1992. Enligt klaganden finns det dessutom ingen rättslig grund för det skäl enligt vilket en befintlig oegentlighet, vid förnyelse av ett körkort, överförs till det aktuella körkortet. Klaganden har angett att det för övrigt inte finns någon dom med denna innebörd från EU-domstolen. Klaganden anser att endast de spanska myndigheterna har befogenhet att avgöra om han på nytt är lämplig att framföra motorfordon. De tyska myndigheterna har enligt klaganden inte befogenhet att kontrollera de spanska myndigheternas beslut i detta avseende.
- 23 Den hänskjutande domstolen är osäker på i vilken mån principen om ömsesidigt erkännande av körkort som föreskrivs i artikel 2.1 i direktiv 2006/126 även är tillämplig i de fall då ett körkort förnyats enligt artikel 7.3 andra stycket i direktiv 2006/126 av den medlemsstat där innehavaren av körkortet har sin permanenta bosättningsort, efter det att den medlemsstat där den berörda personen tillfälligt vistas har fråntagit denne rätten att använda sitt körkort inom dess territorium på grund av rattfylleri och att denne till följd därav inte anses vara lämplig att framföra motorfordon.

- 24 Mot denna bakgrund beslutade Bundesverwaltungsgericht (Federala högsta förvaltningsdomstolen) att vilandeförklara målet och ställa följande fråga till EU-domstolen:

”Är det enligt artiklarna 2.1 och 11.4 andra stycket i direktiv [2006/126] förbjudet för en medlemsstat som gjort en riktig bedömning när den fråntog innehavaren av ett EU-körkort för kategori A och B som utfärdats i en annan medlemsstat rätten att framföra motorfordon med detta körkort på sitt territorium på grund av rattfylleri, att vägra att erkänna ett körkort för dessa kategorier som har utfärdats för den berörda personen i sistnämnda medlemsstat efter återkallandet genom en förnyelse enligt artikel 7.3 andra stycket i direktiv [2006/126]?”

Prövning av tolkningsfrågan

- 25 Den hänskjutande domstolen har ställt sin fråga för att få klarhet i huruvida artikel 2.1 och artikel 11.4 andra stycket i direktiv 2006/126 ska tolkas så, att de utgör hinder för att en medlemsstat – inom vars territorium innehavaren av ett körkort för kategorierna A och B, som utfärdats av en annan medlemsstat, har fråntagits rätten att köra på grund av en överträdelse som inträffat under en tillfällig vistelse inom detta territorium efter det att körkortet utfärdats, och att denne till följd därav inte anses vara lämplig att framföra motorfordon enligt den förstnämnda medlemsstatens lagstiftning – vägrar att senare, det vill säga efter det att körkortet har förnyats enligt artikel 7.3 i direktivet av den medlemsstat där innehavaren av körkortet har sin permanenta bosättningsort i den mening som avses i artikel 12 första stycket i det direktivet, erkänna giltigheten av det körkortet.
- 26 Enligt fast rättspraxis föreskrivs i artikel 2.1 i direktiv 2006/126 ett formlöst ömsesidigt erkännande av körkort som utfärdats av medlemsstaterna. I denna bestämmelse åläggs medlemsstaterna en klar och precis skyldighet, som innebär att de inte har något utrymme att efter eget skön bedöma vilka åtgärder som ska vidtas för att iaktta nämnda skyldighet (dom av den 23 april 2015, Aykul, C-260/13, EU:C:2015:257, punkt 45 och där angiven rättspraxis, och dom av den 28 oktober 2020, Kreis Heinsberg, C-112/19, EU:C:2020:864, punkt 25 och där angiven rättspraxis).
- 27 Det framgår vidare av domstolens praxis att den utfärdande medlemsstaten är skyldig att kontrollera att de minimivillkor som uppställs i unionsrätten, bland annat villkoren avseende bosättning och lämplighet i artikel 7.1 i direktiv 2006/126, är uppfyllda och att det därmed är motiverat att utfärda ett körkort (dom av den 23 april 2015, Aykul, C-260/13, EU:C:2015:257, punkt 46 och där angiven rättspraxis).
- 28 När myndigheterna i en medlemsstat har utfärdat ett körkort i enlighet med artikel 1.1 i direktiv 2006/126, har de andra medlemsstaterna således inte rätt att kontrollera att de villkor för utfärdande som uppställs i nämnda direktiv har iakttagits. Innehav av ett körkort som har utfärdats av en medlemsstat måste nämligen anses utgöra bevis för att körkortshavaren vid utfärdandet uppfyllde nämnda villkor (dom av den 23 april 2015, Aykul, C-260/13, EU:C:2015:257, punkt 47 och där angiven rättspraxis).
- 29 Eftersom det i artikel 2.1 i direktiv 2006/126 inte görs någon åtskillnad beroende på hur körkortet utfärdas, det vill säga utfärdande efter godkänt resultat vid de prov som föreskrivs i artikel 7 i direktiv 2006/126, efter ett utbyte enligt artikel 11.1 i direktivet eller efter en förnyelse enligt artikel 7.3 i samma direktiv, gäller principen om ömsesidigt erkännande även för körkort som har utfärdats genom en sådan förnyelse, med förbehåll för de undantag som föreskrivs i direktivet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 oktober 2020, Kreis Heinsberg, C-112/19, EU:C:2020:864, punkt 26).
- 30 Domstolen har emellertid, i punkt 71 i domen av den 23 april 2015, Aykul (C-260/13, EU:C:2015:257), slagit fast att artiklarna 2.1 och 11.4 andra stycket i direktiv 2006/126 ska tolkas så, att de inte utgör hinder mot att en medlemsstat, inom vars territorium innehavaren av ett körkort som utfärdats av en

annan medlemsstat uppehåller sig tillfälligt, vägrar att erkänna giltigheten av detta körkort på grund av körkortshavarens lagöverträdelse på detta territorium, vilken ägt rum efter det att körkortet utfärdades och som, enligt den förstnämnda medlemsstatens lagstiftning, innebär att körkortshavaren inte anses lämplig att framföra motorfordon.

- 31 Domstolen fann i detta avseende, i punkt 60 i nämnda dom, bland annat att artikel 11.4 andra stycket i direktiv 2006/126 gör det möjligt för en annan medlemsstat än den medlemsstat där innehavaren av ett körkort, som utfärdats i en annan medlemsstat, har sin permanenta bosättningsort att – till följd av den lagöverträdelse som nämnda innehavare har begått på den medlemsstatens territorium – vidta åtgärder med tillämpning av sina nationella bestämmelser, vilkas räckvidd är begränsad till detta territorium och vilkas verkningar är begränsade till ett icke-erkännande av körkortet.
- 32 Domstolen fann även att i en sådan situation, där körkortshavarens lämplighet inte ifrågasatts i samband med att körkortet utfärdades, utan med anledning av att denna vid ett senare tillfälle begått en överträdelse, vars beivrande har verkningar även utanför den medlemsstat där överträdelsen begicks, har den medlemsstaten befogenhet att bestämma vilka villkor körkortshavaren måste uppfylla för att återfå rätten att framföra motorfordon på dess territorium (se, för ett liknande resonemang, dom av den 23 april 2015, Aykul, C-260/13, EU:C:2015:257, punkterna 73 och 84).
- 33 Domstolen påpekade emellertid att det ankommer på den hänskjutande domstolen att avgöra huruvida den aktuella medlemsstaten, genom att tillämpa sina egna regler, i själva verket inte på obestämd tid vägrar att erkänna ett körkort som utfärdats av en annan medlemsstat och att det i detta sammanhang ankommer på den hänskjutande domstolen att kontrollera huruvida villkoren i den förstnämnda medlemsstatens lagstiftning är förenliga med proportionalitetsprincipen och inte går utöver vad som är ändamålsenligt och nödvändigt för att uppnå det mål som eftersträvas i direktiv 2006/126, nämligen att förbättra trafiksäkerheten (dom av den 23 april 2015, Aykul, C-260/13, EU:C:2015:257, punkt 84).
- 34 Såsom Europeiska kommissionen har betonat i sitt skriftliga yttrande framgår det visserligen även av domstolens praxis att en medlemsstat inte får göra erkännandet av giltigheten av ett körkort som utfärdats i en annan medlemsstat beroende av ett villkor som föreskrivs i den förstnämnda medlemsstatens lagstiftning för utfärdande av körkort, såsom ingivande av ett medicinsk-psykologiskt utlåtande, när detta körkort har utfärdats efter det att den första medlemsstaten har återkallat ett tidigare körkort och efter det att en eventuell spärrtid löpt ut (se, för ett liknande resonemang, vad gäller rådets direktiv 91/439/EEG av den 29 juli 1991 om körkort (EGT L 237, 1991, s. 1; svensk specialutgåva, område 7, volym 4, s. 22), som har ersatts av direktiv 2006/126, dom av den 19 februari 2009, Schwarz, C-321/07, EU:C:2009:104, punkt 91 och där angiven rättspraxis, och vad gäller direktiv 2006/126, dom av den 26 april 2012, Hofmann, C-419/10, EU:C:2012:240, punkt 84).
- 35 I en sådan situation är nämligen bedömningen att en förare anses vara olämplig att framföra motorfordon, vilket beivrats genom att körkortet har återkallats i den första medlemsstaten, inte längre gällande eftersom föraren har kunnat visa att vederbörande åter är lämplig genom en lämplighetsprövning som genomförts av den andra medlemsstaten i samband med att körkort senare utfärdats. Den utfärdande medlemsstaten ska vid detta tillfälle, såsom angetts i punkt 27 ovan, bland annat kontrollera huruvida sökanden i enlighet med artikel 7.1 i direktiv 2006/126 uppfyller minimikraven i fråga om fysisk och psykisk lämplighet för att framföra motorfordon (se, för ett liknande resonemang, beträffande artikel 7.1 i direktiv 91/439, som motsvarar artikel 7.1 i direktiv 2006/126, dom av den 19 februari 2009, Schwarz, C-321/07, EU:C:2009:104, punkterna 92 och 93).
- 36 I det nationella målet har det aktuella körkortet, efter det att det återkallats av den medlemsstat där körkortshavaren uppehöll sig tillfälligt, emellertid inte blivit föremål för ett senare utfärdande av den medlemsstat där körkortshavaren har sin permanenta bosättningsort, i den mening som avses i artikel 12 första stycket i direktiv 2006/126, utan har endast förnyats av den medlemsstaten. Det

framgår nämligen av beslutet om hänskjutande att F:s körkort ursprungligen utfärdades till honom år 1992 och att det, efter det att det återkallats av de tyska myndigheterna, vid flera tillfällen endast förnyades av de spanska myndigheterna och att det för närvarande är giltigt till och med den 22 oktober 2021.

- 37 Enbart en förnyelse av ett körkort för kategorierna A och B, enligt artikel 7.3 i direktiv 2006/126, av den medlemsstat där körkortshavaren har sin permanenta bosättningsort kan i en sådan situation inte jämföras med utfärdandet av ett nytt körkort i den mening som avses i artikel 7.1 i det direktivet, eftersom villkoren för förnyelse och utfärdande inte är identiska. För att ett sådant jämförande ska kunna göras krävs det nämligen, såsom kommissionen har gjort gällande i sitt skriftliga yttrande, att den olämplighet att framföra motorfordon som konstaterats i den medlemsstat där personen i fråga tillfälligt uppehåller sig bortfaller till följd av förnyelsen i den medlemsstat där personen har sin permanenta bosättningsort.
- 38 Vad gäller körkort för kategorierna AM, A, A1, A2, B, B1 och BE föreskrivs i artikel 7.3 första stycket i direktiv 2006/126, såsom ett harmoniserat minimikrav för förnyelse av körkort vid den administrativa giltighetstidens utgång att sökande är permanent bosatt i den medlemsstat som utfärdar körkortet eller att det kan bevisas att sökande sedan minst sex månader har studerat där. Även om medlemsstaterna, såsom framgår av andra stycket i denna bestämmelse, vid förnyelse av sådana körkort även får kräva en kontroll med tillämpning av de minimikrav som anges i bilaga III i fråga om fysisk och psykisk lämplighet att föra sådana fordon, kan det konstateras att det endast rör sig om en möjlighet som står till medlemsstaternas förfogande.
- 39 Vad däremot gäller utfärdande av körkort föreskrivs det i artikel 7.1 i direktiv 2006/126 att körkort endast får utfärdas till sökande som inte bara uppfyller kravet på permanent bosättning i den utfärdande medlemsstaten eller som kan styrka att de har studerat där i minst sex månader, utan även har godkänts i ett körprov och ett kunskapsprov samt uppfyller de medicinska krav som fastställs i bilagorna II och III till direktivet. Utfärdandet av ett körkort är således beroende av att det utförs en kontroll av lämpligheten att framföra motorfordon i enlighet med bestämmelserna i bilaga III till nämnda direktiv.
- 40 Skyldigheten i direktiv 2006/126 att ömsesidigt erkänna körkort som utfärdats av medlemsstaterna är följden av att det fastställts minimikrav för utfärdande av ett unionskörkort genom detta direktiv (dom av den 28 februari 2019, Mejn, C-9/18, EU:C:2019:148, punkt 28).
- 41 Såsom bland annat framgår av den rättspraxis som det erinrats om i punkterna 27 och 28 ovan och såsom den hänskjutande domstolen har påpekat i begäran om förhandsavgörande, har domstolen vid flera tillfällen understrukit sambandet mellan minimikraven för utfärdande av körkort – vilka harmoniserats i unionsrätten – den utfärdande medlemsstatens kontroll av dessa krav och skyldigheten för de andra medlemsstaterna att erkänna giltigheten av detta körkort.
- 42 Eftersom medlemsstaterna enligt artikel 7.3 andra stycket i direktiv 2006/126 inte är skyldiga att, vid förnyelse av körkort för kategorierna A, A1, A2, AM, B, B1 och BE, genomföra en kontroll med tillämpning av de minimikrav som anges i bilaga III i fråga om fysisk och psykisk lämplighet att föra sådana fordon, kan den medlemsstat – inom vars territorium innehavaren av ett körkort för dessa kategorier, vilket endast varit föremål för en förnyelse, vill köra efter att ha frångått rätten att köra inom detta territorium på grund av en trafiköverträdelse som begåtts inom nämnda territorium – inom ramen för det undantag som föreskrivs i artikel 11.4 andra stycket i direktiv 2006/126 och således med undantag från principen om ömsesidigt erkännande såsom anges i punkt 29 ovan, vägra att erkänna körkortets giltighet när – efter att en eventuell spärrtid har löpt ut – de villkor som uppställs i nationell rätt för att återfå rätten att köra inom det territoriet inte är uppfyllda.

- 43 Under sådana omständigheter kan nämligen medlemsstaternas skyldighet som föreskrivs i direktiv 2006/126 att ömsesidigt erkänna giltigheten av körkort för kategorierna AM, A1, A, A2, B, B1 och BE som utfärdats av andra medlemsstater inte tillämpas ex officio på förnyelser av dessa körkort, eftersom villkoren för förnyelse kan skilja sig åt mellan medlemsstaterna.
- 44 Även om en sådan skyldighet att ömsesidigt erkänna giltigheten av körkort inte kan vara beroende av att den medlemsstat, inom vars territorium innehavaren av ett körkort som utfärdats och förnyats i en annan medlemsstat tillfälligt uppehåller sig, kontrollerar de krav enligt vilka detta körkort har förnyats, bör det emellertid vara tillåtet för körkortshavaren, som efter utgången av en eventuell spärrtid, på nytt vill ha rätt att köra i den första medlemsstaten att bevisa för myndigheterna i den medlemsstaten att vederbörandes lämplighet att framföra motorfordon i enlighet med bestämmelserna i bilaga III till direktiv 2006/126 har kontrollerats vid förnyelsen av dennes körkort i den andra medlemsstaten och att den olämplighet att framföra motorfordon som konstaterats i den första medlemsstaten således, i enlighet med den rättspraxis som anges i punkt 35 ovan, inte längre är gällande på grund av denna förnyelse. Detta förutsätter emellertid att syftet med denna kontroll motsvarar syftet med den kontroll som föreskrivs i den första medlemsstatens lagstiftning.
- 45 Härav följer att artikel 2.1 och artikel 11.4 andra stycket i direktiv 2006/126 i princip inte utgör hinder för att myndigheterna i en medlemsstat, i en sådan situation som den som är aktuell i det nationella målet, vägrar att erkänna giltigheten av ett körkort för kategorierna A och B som endast förnyats i en annan medlemsstat enligt artikel 7.3 i direktiv 2006/126. Den förstnämnda medlemsstaten har således befogenhet att fastställa de villkor som innehavaren av körkortet ska uppfylla för att återfå rätten att köra inom dess territorium.
- 46 Det kan konstateras att det förhållandet att myndigheterna i en medlemsstat, i en sådan situation tillåtas att, på grund av en trafiköverträdelse som begåtts inom deras territorium, uppställa vissa villkor för erkännande av giltigheten av ett körkort som utfärdats och förnyats i en annan medlemsstat kan minska risken för trafikolyckor och motsvarar således målet att förbättra trafiksäkerheten som eftersträvas med direktiv 2006/126, såsom det erinras om i skäl 2 i direktivet.
- 47 Det ankommer emellertid på den hänskjutande domstolen att, i enlighet med proportionalitetsprincipen, pröva huruvida de bestämmelser som föreskrivs i den förstnämnda medlemsstatens lagstiftning – och som fastställer de villkor som innehavaren av ett körkort, som på grund av en överträdelse frångått rätten att köra inom dess territorium, inom vilket vederbörande tillfälligt uppehöll sig, ska uppfylla för att återfå rätten att köra inom det territoriet – inte går utöver vad som är ändamålsenligt och nödvändigt för att uppnå det mål som eftersträvas med direktiv 2006/126, nämligen att förbättra trafiksäkerheten (se, för ett liknande resonemang, dom av den 23 april 2015, Aykul, C-260/13, EU:C:2015:257, punkt 78). Detta skulle bland annat vara fallet om bestämmelserna utgör hinder för att innehavaren av körkortet har möjlighet att lägga fram bevis på att vederbörandes lämplighet att framföra motorfordon, efter utgången av en eventuell spärrtid, har kontrollerats i enlighet med bestämmelserna i bilaga III till direktiv 2006/126 vid förnyelsen av dennes körkort i den medlemsstat där denne har sin permanenta bosättningsort och att syftet med denna kontroll motsvarar syftet med den kontroll som föreskrivs i den första medlemsstatens lagstiftning.
- 48 Mot denna bakgrund ska frågan besvaras enligt följande. Artikel 2.1 och artikel 11.4 andra stycket i direktiv 2006/126 ska tolkas så, att de inte utgör hinder för att en medlemsstat – inom vars territorium innehavaren av ett körkort för kategorierna A och B, som utfärdats av en annan medlemsstat, har frångått rätten att köra på grund av en överträdelse som inträffat under en tillfällig vistelse inom detta territorium efter det att körkortet utfärdats – vägrar att senare, det vill säga efter det att körkortet har förnyats enligt artikel 7.3 i direktivet av den medlemsstat där innehavaren av körkortet har sin permanenta bosättningsort i den mening som avses i artikel 12 första stycket i det direktivet, erkänna giltigheten av det körkortet. Det ankommer emellertid på den hänskjutande domstolen att, i enlighet med proportionalitetsprincipen, pröva huruvida de bestämmelser som föreskrivs i den förstnämnda medlemsstatens lagstiftning och som fastställer de villkor som

innehavaren av körkortet ska uppfylla för att återfå rätten att köra inom dess territorium inte går utöver vad som är ändamålsenligt och nödvändigt för att uppnå det mål som eftersträvas med direktiv 2006/126, nämligen att förbättra trafiksäkerheten.

Rättegångskostnader

- 49 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (första avdelningen) följande:

Artikel 2.1 och artikel 11.4 andra stycket i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/126/EG av den 20 december 2006 om körkort ska tolkas så, att de inte utgör hinder för att en medlemsstat – inom vars territorium innehavaren av ett körkort för kategorierna A och B, som utfärdats av en annan medlemsstat, har fråntagits rätten att köra på grund av en överträdelse som inträffat under en tillfällig vistelse inom detta territorium efter det att körkortet utfärdats – vägrar att senare, det vill säga efter det att körkortet har förnyats enligt artikel 7.3 i direktivet av den medlemsstat där innehavaren av körkortet har sin permanenta bosättningsort i den mening som avses i artikel 12 första stycket i det direktivet, erkänna giltigheten av det körkortet. Det ankommer emellertid på den hänskjutande domstolen att, i enlighet med proportionalitetsprincipen, pröva huruvida de bestämmelser som föreskrivs i den förstnämnda medlemsstatens lagstiftning och som fastställer de villkor som innehavaren av körkortet ska uppfylla för att återfå rätten att köra inom dess territorium inte går utöver vad som är ändamålsenligt och nödvändigt för att uppnå det mål som eftersträvas med direktiv 2006/126, nämligen att förbättra trafiksäkerheten.

Underskrifter